

AYDIN ADNAN MENDERES ÜNİVERSİTESİ DERS BİLGİ FORMU

Dersin Adı		Yaşlanma ve Yaşlılığın Sosyolojisi							
Ders Kodu		SOSY545		Ders Düzeyi		Yüksek Lisans			
AKTS Kredi	5	İş Yüğü	129 (Saat)	Teori	3	Uygulama	0	Laboratuvar	0
Dersin Amacı		Bu derste yaş, yaşlanma ve yaşlılığın algılanmasındaki değişimler incelenecektir. Yaş, yaşlılık ve toplumsal yaşlanma sosyokültürel olarak tanımlanmaktadır. Evrensel bir yaşlılık tanımının olmaması onun kültürden kültüre, zamandan zamana değişmekte olduğunun göstergesidir. Derste, yaşlanmanın sosyo kültürel boyutlarından başlayarak sosyal, ekonomik, siyasal, finansal, iş piyasası, emeklilik yaşamı gibi boyutlarını inceleyeceğiz. Ayrıca uzun yaşamaya bağlı olarak, toplumsal yaşamda ortaya çıkabilecek yaşlı dostu teknolojiler ve özellikle yaşlı dostu kentlerin sunacağı yeni imkanların anlamı tartışılacaktır.							
Özet İçeriği		Yaş, yaşlanma, yaşlanan toplumlar çok kapsamlı, çok boyutlu ve kendine özgüğü, küresel bir olgu olduğu kadar yerel özelliklerinin karşı durulamazlığı gibi çok çeşitli özellikleriyle yirmibirinci yüz yıla damgasını vuracak sosyolojik gelişmelerden birisidir. İkinci Dünya Savaşı sonrası Avrupa ve Kuzey Amerikada ortaya çıkmaya başlayan birtakım sosyal, ekonomik ve tıbbi gelişmelere bağlı olarak yaşlı nüfuta artış ortaya çıkmaya başlamıştır. Güncel (2018) verilere göre hali hazırda küresel çapta 60 yaş ve üstü 962 milyon birey, yani tüm dünya nüfusunun %13'üne denk bir nüfus kesimi yaşlılardan oluşuyor. Daha da önemlisi, bu oran yılda %3 oranında artmakta ki bu doğum oranlarından daha hızlı bir artış anlamına geliyor. Yaşlı nüfus olarak tanımladığımız kesim hali hazırda Avrupa nüfusunun dörtte biri 60 yaş ve üstü. 2030 yılına gelindiğinde yaşlı nüfusun 1.4 milyara 2050 de ise 2.1'e çıkacağı, 2100 ise 3.1 milyara çıkacağı öngörölüyor. Tüm bu rakamlar bize küresel, yaygın, geri döndürülemez ve öngörülmemiş bir olguyla karşı karşıya olduğumuzu gösteriyor. Yaşlanmanın çok boyutlu, karmaşık ve 'akışkan' bir olgu olduğunu unutmadan, bu derste temel olarak yaşlılık ve yaşlanan toplumlar meselesi birçok boyutuyla ele alınarak incelenecektir.							
Staj Durum		Yok							
Öğretim Yöntemleri		Anlatım (Takrir), Tartışma, Bireysel Çalışma							
Dersi Veren Öğretim Elemanı(ları)									

Ölçme ve Değerlendirme Araçları

Araç	Adet	Oran (%)
Ara Sınav (Vize)	1	40
Dönem Sonu Sınavı (Final)	1	60

Ders Kitabı / Önerilen Kaynaklar

1	Delibas, K (2020) Yaşlılık ve Toplum: Yaş, Yaşlanma ve Yaşlılık Olgusunun Sosyolojik Boyutları (Pp. 59-87). (Der. Güzel Dişçigil), Yaşlı Sağlığına Çok Yönlü Yaklaşım, Gazi Kitabevi, Ankara.
2	Delibas, K (2020) Psikolojik Bir Olgu Olarak Yaş, Yaşlanma ve Yaşlılık (pp. 87-107). (Der. Güzel Dişçigil), Yaşlı Sağlığına Çok Yönlü Yaklaşım, Gazi Kitabevi, Ankara
3	Phillipson, C (2013), Ageing, Polity Press, Cambridge.
4	İsmail Tufan, (2017), Gerontoloji I, Nobel Akademik Yayıncılık.
5	İsmail Tufan (2003) Modernleşen Türkiye'de Yaşlılık ve Toplum, Yaşlanmanın Sosyolojisi, Anahtar Kitapları, İstanbul
6	İsmail Tufan (2015) Türkiye'de Yaşlılığın Yapısal Değişimi, Koç Üniversitesi Yayınlar
7	Ünal Şentürk (2018) Yaşlılık Sosyolojisi, Dora Yayıncılık
8	Harun Ceylan (2015), Modern Hayat ve Yaşlılık, Nobel Akademik Yayıncılık.

Hafta	Haftalara Göre Ders Konuları	
1	Teorik	GİRİŞ: YAŞLILIK VE TOPLUM
2	Teorik	YAŞLANMA OLGUSUNUN SOSYOLOJİK BOYUTLARI
3	Teorik	YAŞLILIK VE YAŞLANMAYLA İLGİLİ BAZI KAVRAMLAR
4	Teorik	BİYOLOJİK YAŞLANMA
5	Teorik	PSİKOLOJİSİ BİR OLGU OLARAK YAŞLANMA VE YAŞLILIK
6	Teorik	YAŞLANAN DÜNYADA YAŞLI NÜFUS: DEMOGRAFİK PERSPEKTİFLER
7	Teorik	SOSYAL TEORİ VE SOSYAL YAŞLANMA I
8	Ara Sınav (Vize)	Ara Sınav
9	Teorik	SOSYAL TEORİ VE SOSYAL YAŞLANMA II
10	Teorik	YAŞLILIK VE EKONOMİ
11	Teorik	SOSYAL POLİTİKA VE YAŞLILANMA

12	Teorik	YAŞLILIK VE AYRIMCILIK: AYRIMCILIĞIN BOYUTLARI & GÖRÜNÜMLERİ
13	Teorik	YAŞLANMA, SİYASET VE SOSYAL DEVLET
14	Teorik	YAŞLAMA VE TEKNOLOJİK GELİŞMELER
15	Teorik	COVID-19 PANDEMİ SÜRECİ VE YAŞLILARIN DURUMU
16	Dönem Sonu Sınavı (Final)	Final Sınavı

Dersin Öğrenme, Öğretme ve Değerlendirme Etkinlikleri Çerçevesinde İş Yükü Hesabı (Ortalama Saat)

Etkinlik	Adet	Ön Hazırlık	Etkinlik Süresi	Toplam İş Yükü
Kuramsal Ders	14	0	3	42
Ödev	2	14	2	32
Ara Sınav	1	25	2	27
Dönem Sonu Sınavı	1	25	3	28
Toplam İş Yükü (Saat)				129
Yuvarla [Toplam İş Yükü (saat) / 25*] = AKTS Kredisi				5

*25 saatlik iş yükü 1 AKTS olarak kabul edilmektedir.

Dersin Öğrenme Çıktıları

1	Yaşlanma ve yaşlılık sosyolojisiyle ilgili ana kavramsal, kuramsal tartışmaların kavranması;
2	Yaşlanma ve yaşlılık sosyolojisiyle ilişkin sosyolojik ve gerontolojik teorilerin incelenerek bunların güncel yansımalarının yorumlanabilmesi;
3	Yaşlılık ve toplum okumalarında güncel genel sosyal kuramla ilişkisinin kurulabilme ve sosyolojini yöntemlerini kullanarak araştırmalar yapabilmek becerisi geliştirme;
4	Yaşlanmanın ne gibi sosyokültürel, siyasal, ekonomik, finansal ve kültürel sonuçlarının olacağını kavranılması;
5	Yaşlılık ve toplum alanındaki okumalara ve kuramlarının eleştirel bir şekilde yaklaşma, yaşlılıkta toplumsal eşitsizliklerin sonuçlarını tartışabilme becerisini geliştirme;

Program Çıktıları (Sosyoloji Yüksek Lisans Programı)

1	Toplumsal yapı, kurum ve süreçlerin işleyişini, toplumsal eylemi anlama ve açıklayabilme
2	Güncel kuramsal ve kavramsal çerçeveden hareketle ileri düzeyde sosyolojik analizler yapabilme.
3	Toplumsal eşitsizliklerin (sınıfsal, etnisite, dinsel ve toplumsal cinsiyet alanlarında) sebepleri ve sonuçları hakkında eleştirel düşünebilme.
4	Sosyolojik araştırma yöntem ve tekniklerini iş hayatında ve akademik çalışmalarda etkili biçimde kullanabilme.
5	Karşılaştırmalı perspektiften sosyal ve kültürler-arası farklılıkları anlayabilme ve açıklayabilme.
6	Evrensel değerler ve ekolojik sorunlara karşı bilimsel bir perspektifi de kullanarak, duyarlı olabilme.
7	Güncel toplumsal sorunlar ve olgulara disiplinler arası perspektiften bakabilme.
8	Güncel sosyolojik gelişmeleri takip etme, mesleki yeniliklere açık olma ve öngöründe bulunabilme.
9	Mesleki duyarlılık ve bilimsel etik sorumluluğa sahip olma.
10	İleri düzeyde akademik anlamda yazılı ve sözlü olarak kendini ifade edebilme, etkin iletişim kurabilme.
11	Temel düzeyde sosyolojik metinleri yabancı dilden takip edebilme.

Program ve Öğrenme Çıktıları İlişkisi 1:Çok Düşük, 2:Düşük, 3:Orta, 4:Yüksek, 5:Çok Yüksek

	ÖÇ1	ÖÇ2	ÖÇ3	ÖÇ4	ÖÇ5
PÇ1	5	5	5	5	5
PÇ2	4	4	4	5	4
PÇ3	3	3	4	4	5
PÇ4	4	4	5	4	4
PÇ5	3	4	4	4	5
PÇ6	3	3	3	3	3
PÇ7	4	4	4	4	4
PÇ8	4	4	5	5	4
PÇ9	4	4	3	3	4
PÇ10	3	3	3	3	3
PÇ11	3	3	3	3	3

